

Näringsutskottets betänkande 2019/20:NU17

Riksrevisionens rapport om Konkurrensverkets tillsyn

Sammanfattning

Utskottet föreslår ett tillkännagivande till regeringen med anledning av motionsyrkanden som rör regeringens styrning av Konkurrensverket. Utskottet anser att riksdagen bör uppmana regeringen att den ska säkerställa och följa upp att åtgärder vidtas vid Konkurrensverket för att en väl fungerande konkurrenstillsyn utifrån Riksrevisionens rekommendationer uppnås. Utskottet anser dessutom att regeringen bör återrapporera vidtagna åtgärder och slutsatser till riksdagen.

Utskottet föreslår vidare att regeringens skrivelse läggs till handlingarna.

I betänkandet finns en reservation (S, V, MP) där det föreslås att riksdagen avslår samtliga motioner och därmed inte gör något tillkännagivande.

Behandlade förslag

Skrivelse 2019/20:76 Riksrevisionens rapport om Konkurrensverkets tillsyn.

Fem yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

| | |
|--|----|
| Utskottets förslag till riksdagsbeslut | 3 |
| Redogörelse för ärendet | 4 |
| Ärendet och dess beredning..... | 4 |
| Bakgrund | 4 |
| Utskottets överväganden..... | 5 |
| Riksrevisionens rapport om Konkurrensverkets tillsyn | 5 |
| Skrivelsen..... | 5 |
| Motionerna..... | 7 |
| Vissa kompletterande uppgifter | 8 |
| Utskottets ställningstagande..... | 10 |
| Reservation | 12 |
| Regeringens styrning av Konkurrensverket, punkt 2 (S, V, MP) | 12 |
| <i>Bilaga</i> | |
| Förteckning över behandlade förslag | 14 |
| Skrivelsen..... | 14 |
| Följdmotionerna | 14 |

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skrivelsen

Riksdagen lägger skrivelse 2019/20:76 till handlingarna.

2. Regeringens styrning av Konkurrensverket

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om regeringens styrning av Konkurrensverket och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:3496 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD),

2019/20:3497 av Per Schöldberg m.fl. (C),

2019/20:3498 av Lars Hjalmered m.fl. (M),

2019/20:3499 av Camilla Brodin m.fl. (KD) och

2019/20:3501 av Arman Teimouri m.fl. (L).

Reservation (S, V, MP)

Stockholm den 14 maj 2020

På näringsutskottets vägnar

Helene Hellmark Knutsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Helene Hellmark Knutsson (S), Lotta Olsson (M), Tobias Andersson (SD), Camilla Brodin (KD), Lorena Delgado Varas (V), Maria Gardfjell (MP), Johan Hultberg (M), Erik Ottoson (M), Maria Nilsson (L), Sofia Nilsson (C), Helena Vilhelmsson (C), Anna Johansson (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Niklas Karlsson (S), Adam Marttinen (SD) och Michael Rubbestad (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om Konkurrensverkets tillsyn (skr. 2019/20:76) och fem motioner som har väckts med anledning av skrivelsen. Den 20 februari 2020 lämnade riksrevisor Helena Lindberg, Riksrevisionen, med medarbetare information till utskottet om den aktuella granskningen.

Bakgrund

Riksrevisionen överlämnade enligt 9 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. den 20 september 2019 granskningsrapporten Konkurrensverkets tillsyn – förutsättningar för effektivt resursutnyttjande (RIR 2019:26) till riksdagen.

Riksrevisionen har granskat Konkurrensverkets tillsynsverksamhet och redovisar resultaten i den nämnda rapporten. Rapporten innehåller slutsatser och rekommendationer som avser Konkurrensverket.

Regeringen överlämnade skrivelsen Riksrevisionens rapport om Konkurrensverkets tillsyn (skr. 2019/20:76) till riksdagen den 7 februari 2020.

Utskottets överväganden

Riksrevisionens rapport om Konkurrensverkets tillsyn

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om regeringens styrning av Konkurrensverket. Utskottet anser att riksdagen bör uppmana regeringen att den ska säkerställa och följa upp att åtgärder vidtas vid Konkurrensverket för att en väl fungerande konkurrenstillsyn utifrån Riksrevisionens rekommendationer uppnås. Utskottet anser dessutom att regeringen bör återrapportera vidtagna åtgärder och slutsatser till riksdagen.

Riksdagen lägger vidare regeringens skrivelse till handlingarna. Jämför reservationen (S, V, MP).

Skrivelsen

Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer

I rapporten Konkurrensverkets tillsyn – förutsättningar för effektivt resursutnyttjande (RiR 2019:26) redogör Riksrevisionen för den granskning som man har gjort av Konkurrensverkets tillsynsverksamhet. Konkurrensverket är förvaltningsmyndighet för konkurrensfrågor med ansvar för tillsyn över konkurrensreglerna. Myndigheten är också tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen. För att kunna bedriva verksamheten effektivt behöver Konkurrensverket göra rätt prioriteringar bland de hundratals tips om konkurrensbegränsningar och felaktiga upphandlingar som myndigheten får in varje år. Riksrevisionen uppger i rapporten att ett viktigt verktyg i prioriteringsarbetet är den prioriteringspolicy som Konkurrensverket tagit fram, och som anger vilka faktorer som ska beaktas vid prioriteringar. Konsumenter och offentliga såväl som privata marknadsaktörer kan ha stor nytta av att tillsynen på området är effektiv. Därför har Riksrevisionen granskat Konkurrensverkets konkurrens- och upphandlingstillsyn med utgångspunkt i de prioriteringar som görs och varför. Riksrevisionen anger att det övergripande syftet med granskningen har varit att bedöma Konkurrensverkets förmåga till effektivt resursutnyttjande i myndighetens tillsynsverksamhet. I granskningen har Riksrevisionen fokuserat på Konkurrensverkets prioriteringspolicy och tillsynsprocesser. Det handlar dels om huruvida prioriteringspolicyn är välgrundad och hur den tillämpas i praktiken, dels om de interna förutsättningarna för prioriteringar och effektivt tillsynsarbete – dvs. om den interna kontrollen i utredningsfasen är väl fungerande för att säkerställa effektiva utredningar. Granskningen besvarar två revisionsfrågor:

- Bidrar Konkurrensverkets prioriteringspolicy till en effektiv tillsyn?

- Ger Konkurrensverkets interna kontroll förutsättningar för en effektiv tillsyn?

Riksrevisionen anger i sin rapport att granskningens resultat visar på brister i Konkurrensverkets tillsynsarbete. Bristerna avser både Konkurrensverkets prioriteringspolicy och Konkurrensverkets interna kontroll. Sammantaget bedömer Riksrevisionen att Konkurrensverkets resursutnyttjande kan förbättras. För att Konkurrensverket ska använda sina resurser mer effektivt krävs en översyn av tillsynsprocesserna, inklusive tillämpningen av myndighetens prioriteringspolicy. Som ett stöd i det arbetet riktar Riksrevisionen ett antal rekommendationer till Konkurrensverket. Rekommendationerna bör ses i ljuset av att en översyn och justering av myndighetens interna kontroll kan medföra kostnader i sig. Kostnader för eventuella nya kontrollåtgärder bör därför ställas i relation till identifierade risker.

Riksrevisionen ger följande rekommendationer till Konkurrensverket:

- Förbättra den interna kontrollen i myndighetens tillsynsverksamhet.
- Formalisera återkopplingen till prioriteringspolicyn från tillsynsarbetet.
- Utvärdera om nuvarande fördelning av resurser mellan konkurrens- respektive upphandlingstillsyn är ändamålsenlig, givet myndighetens uppdrag och tillförda resurser.

Regeringens bedömning och åtgärder

I skrivelsen Riksrevisionens rapport om Konkurrensverkets tillsyn (skr. 2019/20:76) redovisar regeringen sin bedömning med anledning av Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer.

Regeringen konstaterar att Riksrevisionens granskning visar brister i Konkurrensverkets tillsynsarbete och att bristerna avser både prioriteringspolicyn och den interna kontrollen. Sammantaget bedömer Riksrevisionen att Konkurrensverkets resursutnyttjande kan förbättras. I skrivelsen konstaterar regeringen vidare att Riksrevisionen menar att det för att Konkurrensverket ska använda sina resurser mer effektivt krävs en översyn av tillsynsprocesserna, inklusive tillämpningen av myndighetens prioriteringspolicy. Som ett stöd i Konkurrensverkets arbete med översynen rekommenderar Riksrevisionen att Konkurrensverket förbättrar den interna kontrollen i myndighetens tillsynsverksamhet, formaliserar återkopplingen till myndighetens prioriteringspolicy från tillsynsarbetet samt utvärderar om den nuvarande fördelningen av resurser mellan konkurrens- och upphandlingstillsyn är ändamålsenlig givet myndighetens uppdrag och tillförda resurser. Riksrevisionen bedömer vidare att det kan finnas skäl för Regeringskansliet att följa upp hur förvaltningsanslaget fördelas internt och ställa tydligare krav på utvärdering av Konkurrensverkets tillsyn. Regeringen anger i skrivelsen att den instämmer i Riksrevisionens iakttagelse att det är viktigt med löpande uppföljning och utvärdering av Konkurrensverkets tillsyn. Regeringen uppger vidare att den löpande följer Konkurrensverkets resultat och resursutnyttjande bl.a. genom myndighetens

årsredovisning som tillsammans med det årliga budgetunderlaget ligger till grund för tilldelningen av resurser och styrningen via regleringsbrev. Regeringskansliet uppges även ha en årlig myndighetsdialog med Konkurrensverkets generaldirektör som syftar till att följa upp Konkurrensverkets verksamhet, ge en återkoppling och diskutera myndighetens resultat m.m. Utifrån dessa redovisningar och diskussioner följer Regeringskansliet hur Konkurrensverket utnyttjar och fördelar sina resurser.

Regeringen anför i skrivelsen att den avser att följa upp hur Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer omhändertas av Konkurrensverket, bl.a. i samband med den årliga myndighetsdialogen.

Regeringen anser därmed att Riksrevisionens rapport är slutbehandlad.

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:3498 av Lars Hjalmered m.fl. (M) anför att regeringen måste ta Riksrevisionens kritik mot Konkurrensverkets tillsynsverksamhet på stort allvar. En otillräcklig tillsyn riskerar att hindra en fri, effektiv och rättvis konkurrens på svenska marknader, vilket i sin tur riskerar att skada förutsättningarna för svenskt näringsliv. Att styra, följa upp och utvärdera Konkurrensverkets verksamhet måste enligt motionärerna därför vara en prioriterad åtgärd för regeringen. Regeringen bör därför säkerställa en fungerande konkurrenstillsyn utifrån Riksrevisionens rekommendationer och därefter återrapportera slutsatser och vidtagna åtgärder till riksdagen. En första återrapportering bör ske under 2020.

I kommittémotion 2019/20:3496 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) anför att Riksrevisionen i sin rapport riktar sina iakttagelser och rekommendationer främst mot Konkurrensverket men att Riksrevisionen även bedömer att det kan finnas skäl för Regeringskansliet att i sin kontakt med Konkurrensverket följa upp hur förvaltningsanslaget fördelas internt och ställa tydligare krav på utvärdering av Konkurrensverkets tillsyn. Motionärerna anser att detta inte besvaras av regeringen på ett tillfredsställande sätt. Därför behöver riksdagen uppmana regeringen att på ett tydligare sätt följa upp och säkerställa att Konkurrensverkets utvärdering av sin tillsyn stärks och tydliggörs.

Per Schöldberg m.fl. (C) framför i kommittémotion 2019/20:3497 att Riksrevisionen anser att det finns brister i Konkurrensverkets tillsynsarbete som är kopplade dels till myndighetens prioriteringspolicy, dels till den interna kontrollen. Motionärerna anför att en fungerande konkurrenstillsyn är av mycket stor vikt för effektivitet i ekonomin. Brister i tillsynen och övervakningen av marknaders funktionssätt leder till snedvridning av konkurrens och upphandling som i sin tur negativt påverkar både företag och offentlig upphandling. Att styra, följa upp och utvärdera Konkurrensverkets verksamhet måste därför vara en prioriterad åtgärd för regeringen. Regeringen bör därmed

enligt motionärerna säkerställa en fungerande konkurrenstillsyn utifrån Riksrevisionens rekommendationer samt återrapporera slutsatser och vidtagna åtgärder till riksdagen.

I kommittémotion 2019/20:3499 av Camilla Brodin m.fl. (KD) framförs att Konkurrensverkets tillsyn är av stor betydelse för både privata och offentliga aktörers verksamhet och att det är väsentligt att arbetet präglas av effektivitet. Enligt Riksrevisionens rapport kan Konkurrensverkets resursutnyttjande bli bättre och en rad rekommendationer till myndigheten framförs i rapporten. I sin skrivelse hänvisar regeringen till den årliga myndighetsdialogen och att man där avser att följa upp hur granskningens iakttagelser och rekommendationer omhändertas av Konkurrensverket. Givet bristernas omfattning bedömer motionärerna regeringens svar om åtgärder som otillräckligt och anser därför att regeringen bör ge Konkurrensverket i uppdrag att ta fram åtgärdsplaner som beaktar Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer.

Arman Teimouri m.fl. (L) anför i kommittémotion 2019/20:3501 att regeringen bör ta Riksrevisionens kritik mot Konkurrensverkets tillsynsverksamhet på stort allvar. Motionärerna menar att en otillräcklig tillsyn riskerar att hindra en fri, effektiv och rättvis konkurrens på svenska marknader, vilket i sin tur riskerar att skada förutsättningarna för svenskt näringsliv. Att styra, följa upp och utvärdera Konkurrensverkets verksamhet måste därför vara en prioriterad åtgärd för regeringen. Av regeringens skrivelse framgår att regeringen inte avser att systematiskt följa upp och utvärdera Riksrevisionens rekommendationer till Konkurrensverket. Riksdagen bör därför enligt motionärerna uppmana regeringen att ge Konkurrensverket i uppdrag att säkerställa en fungerande konkurrenstillsyn utifrån Riksrevisionens rekommendationer samt återrapporera slutsatser och vidtagna åtgärder till riksdagen.

Vissa kompletterande uppgifter

Konkurrensverkets verksamhet

I Konkurrensverkets årsredovisning för 2019 uppger myndigheten att den under det aktuella året har satsat på att utveckla sina arbetsformer i syfte att uppnå en bättre arbetsmiljö och ökad effektivitet i tillsynsverksamheten. I slutet av 2018 och början av 2019 genomfördes ett omfattande utvecklingsprojekt där medarbetarna själva presenterade förslag till förbättringar av tillsynen. Enligt årsredovisningen har det interna utvecklingsprojektets slutsatser, tillsammans med Riksrevisionens rekommendationer, varit till hjälp i arbetet med att utveckla verksamheten.

Av Konkurrensverkets rapport Konkurrens- och upphandlingstillsyn 2019 (rapport 2020:3) framgår att myndigheten, efter bl.a. synpunkterna från Riksrevisionen har tagit fram en uppdaterad prioriteringspolicy. I den uppdaterade policyn, som publicerades i februari 2020 har myndigheten bl.a. lagt till en skrivning om att antalet och omfattningen av andra utredningar som pågår kan påverka ett prioriteringsbeslut, men samtidigt har myndigheten

förtydligt att man inte av resursskäl avstår från att utreda misstänkta allvarliga överträdelser. När det gäller konkurrenstillsynen har myndigheten i policyn lagt till att den kan komma att prioritera ärenden som rör misstänkt exploaterande missbruk om det finns tydliga tecken på att ett dominerande företag direkt utnyttjar kunder och konsumenter till följd av att konkurrensen inte fungerar.

Nya regler om stärkta befogenheter för nationella konkurrensmyndigheter

Riksrevisionen konstaterar i sin rapport att Konkurrensverket har en svår uppgift i att utreda konkurrensöverträdelser och anför att de externa förutsättningarna i form av delvis avsaknad av beslutanderätt och de svenska förfarandereglerna påverkar hur effektivt Konkurrensverket kan uppfylla sitt tillsynsuppdrag. Riksrevisionen anför vidare att även om granskningsrapporten fokuserar på Konkurrensverkets interna arbete att uppfylla sitt tillsynsuppdrag, är det värt att notera att Konkurrensverket har annorlunda förutsättningar än många systemmyndigheter inom EU.

Mot denna bakgrund kan nämnas att EU-kommissionen den 22 mars 2017 presenterade ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om att ge medlemsstaternas konkurrensmyndigheter befogenhet att mer effektivt kontrollera efterlevnaden av konkurrensreglerna och om att säkerställa en väl fungerande inre marknad (COM(2017) 142 final). Under våren 2018 genomfördes förhandlingar mellan rådet, Europaparlamentet och kommissionen. Ett gemensamt förslag till direktiv antogs av parlamentet den 14 november 2018 och av rådet den 4 december 2018. Direktivet – Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1 av den 11 december 2018 om att ge medlemsstaternas konkurrensmyndigheter befogenhet att mer effektivt kontrollera efterlevnaden av konkurrensreglerna och om att säkerställa en väl fungerande inre marknad – publicerades den 14 januari 2019 och ska vara genomfört i nationell rätt senast den 4 februari 2021.

I promemorian Konkurrensverkets befogenheter (Ds 2020:3) lämnas förslag till de lagändringar som behövs för att genomföra det antagna direktivet. Promemorian är remitterad och remissvaren ska ha kommit in till Näringsdepartementet senast den 12 maj 2020.

Vidare kan nämnas att regeringen i februari 2020 gav Konkurrensverket i uppdrag att undersöka om ett genomförande av förslaget om utökad beslutanderätt för Konkurrensverket i ärenden om konkurrens- och utredningsskadeavgift medför organisatoriska förändringar inom verket (dnr. N2020/00320/MK). Konkurrensverket ska i arbetet se över den interna beslutsfunktionen och uppdelningen mellan utredande och beslutande funktioner i myndighetens tillsynsverksamhet i syfte att säkerställa en rättssäker ordning. Konkurrensverket ska även redovisa relevanta rekommendationer inom området från t.ex. OECD och hur andra jämförbara konkurrensmyndigheter inom EU har löst frågan.

Konkurrensverket ska lämna nödvändiga författningsförslag. Eventuella kostnader och andra konsekvenser, särskilt verksamhetsmässiga, ekonomiska och personella, ska redovisas. Konkurrensverket ska enligt uppdraget hämta in synpunkter från Statskontoret och andra relevanta aktörer.

Uppdraget redovisades till regeringen (Näringsdepartementet) i april 2020.

Utskottets ställningstagande

Inledning

Utskottets ställningstagande redovisas under följande rubriker:

- Skrivelsen
- Regeringens styrning av Konkurrensverket.

Skrivelsen

Regeringen överlämnade skrivelse 2019/20:76 Riksrevisionens rapport om Konkurrensverkets tillsyn till riksdagen i februari 2020. I skrivelsen redovisar regeringen sin bedömning och sina åtgärder med anledning av Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer i granskningsrapporten Konkurrensverkets tillsyn – förutsättningar för effektivt resursutnyttjande (RiR 2019:26). Utskottet vill framhålla att regeringens skrivelse och Riksrevisionens granskningsrapport är viktiga underlag för att riksdagen ska kunna följa styrningen av Konkurrensverket och det arbete som görs för att upprätthålla effektiva och fungerande marknader.

Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

Regeringens styrning av Konkurrensverket

Utskottet vill inledningsvis framhålla att väl fungerande och effektiva marknader är en grundläggande förutsättning för att säkra och stärka konkurrenskraften hos svenska företag. En fungerande konkurrens är vitalt för tillväxt, fler jobb och ökad välfärd. För att upprätthålla en sådan situation på marknaderna har Konkurrensverket en mycket viktig tillsynsfunktion i och med sitt uppdrag att bl.a. arbeta för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet till nytta för konsumenterna. Konkurrensverket arbetar även med lagtillämpning och tillsyn, förbättringsåtgärder, kunskap, forskning, internationellt arbete och samverkan inom sina områden.

Riksrevisionen har genomfört en granskning av den tillsynsverksamhet som Konkurrensverket bedriver med det övergripande syftet att bedöma Konkurrensverkets förmåga till effektivt resursutnyttjande i denna del av myndighetens verksamhet. Riksrevisionen har presenterat sina slutsatser i rapporten Konkurrensverkets tillsynsverksamhet – förutsättningar för effektivt resursutnyttjande (RiR 2019:26) och utskottet kan konstatera att Riksrevisionen anser att det finns brister i verksamheten, främst kopplade till

myndighetens prioriteringspolicy och interna kontroll. Riksrevisionen framför i rapporten att Konkurrensverkets resursutnyttjande kan förbättras och effektiviseras. Mot denna bakgrund lämnar Riksrevisionen ett antal rekommendationer till Konkurrensverket som syftar till att förbättra myndighetens tillsynsprocesser. Utskottet konstaterar även att Riksrevisionens rekommendationer riktas till Konkurrensverket men att man samtidigt bedömer att det kan finnas skäl för Regeringskansliet att i sin kontakt med Konkurrensverket följa upp hur förvaltningsanslaget fördelas internt och ställa tydligare krav på utvärdering av Konkurrensverkets tillsyn.

Utskottet vill understryka att en ineffektiv och otillräcklig konkurrenstillsyn riskerar att motverka en fri, effektiv och rättvis konkurrens på svenska marknader, vilket i sin tur kan försämra förutsättningarna för svenskt näringsliv. Utskottet menar därför att regeringen måste ta Riksrevisionens kritik mot Konkurrensverkets tillsynsverksamhet på allvar. I sin skrivelse Riksrevisionens rapport om Konkurrensverkets tillsyn (skr. 2019/20:76) anger regeringen att den avser att följa myndighetens resultat och resursutnyttjande i samband med regeringens myndighetsstyrning, men ger beklagligt nog inte uttryck för någon vilja att systematiskt följa upp och utvärdera Riksrevisionens rekommendationer till Konkurrensverket. Det är dock utskottets uppfattning att styrning, uppföljning och utvärdering av Konkurrensverkets verksamhet måste prioriteras av regeringen.

Mot denna bakgrund anser utskottet att det är nödvändigt att riksdagen i ett tillkännagivande uppmanar regeringen att den ska säkerställa och följa upp att åtgärder vidtas vid Konkurrensverket för att en väl fungerande konkurrenstillsyn utifrån Riksrevisionens rekommendationer uppnås. Vidare bör regeringen återrapportera vidtagna åtgärder och slutsatser till riksdagen.

Vid ett sådant beslut från riksdagen får motionerna 2019/20:3496 (SD), 2019/20:3497 (C), 2019/20:3498 (M), 2019/20:3499 (KD) och 2019/20:3501 (L) i allt väsentligt anses bli tillgodosedda och tillstyrks härmed.

Reservation

Regeringens styrning av Konkurrensverket, punkt 2 (S, V, MP)

av Helene Hellmark Knutsson (S), Lorena Delgado Varas (V), Maria Gardfjell (MP), Anna Johansson (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Fredrik Lundh Sammeli (S) och Niklas Karlsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:3496 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD),

2019/20:3497 av Per Schöldberg m.fl. (C),

2019/20:3498 av Lars Hjalmered m.fl. (M),

2019/20:3499 av Camilla Brodin m.fl. (KD) och

2019/20:3501 av Arman Teimouri m.fl. (L).

Ställningstagande

Riksrevisionen har granskat Konkurrensverkets tillsynsverksamhet och pekar i rapporten Konkurrensverkets tillsyn – förutsättningar för effektivt resursutnyttjande (RiR 2019:26) på att det finns brister i myndighetens tillsynsarbete. Riksrevisionen menar att det finns brister när det gäller Konkurrensverkets egna prioriteringar och interna kontroll. Riksrevisionen lämnar med anledning av detta flera rekommendationer till Konkurrensverket för att myndigheten ska använda sina resurser mer effektivt. Riksrevisionen bedömde vidare att det kan finnas skäl för Regeringskansliet att följa upp hur förvaltningsanslaget fördelas internt och ställa tydligare krav på utvärdering av Konkurrensverkets tillsyn. I likhet med regeringen anser vi att det är viktigt med löpande uppföljning och utvärdering av Konkurrensverkets tillsyn. Effektiva och väl fungerande marknader är en fundamental förutsättning för att företag ska kunna växa, skapa nya jobb och bidra till ökad välfärd. Vi kan konstatera att regeringen löpande följer Konkurrensverkets resultat och resursutnyttjande och att Regeringskansliet har en årlig myndighetsdialog med Konkurrensverkets generaldirektör som bl.a. syftar till att följa upp Konkurrensverkets verksamhet. Utöver detta noterar vi att Konkurrensverket – efter Riksrevisionens granskning – har gjort vissa förändringar i sin verksamhet och att nya EU-gemensamma regler är på väg att införas som ska ge myndigheten bättre förutsättningar att bedriva tillsynsverksamhet.

Vi ser därmed ingen nödvändighet i att riksdagen ska agera i denna fråga såsom förordas i motionerna 2019/20:3496 (SD), 2019/20:3497 (C),

2019/20:3498 (M), 2019/20:3499 (KD) och 2019/20:3501 (L). Dessa motioner avstyrks härmed.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2019/20:76 Riksrevisionens rapport om Konkurrensverkets tillsyn.

Följdmotionerna

2019/20:3496 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör införa tydligare krav på utvärdering av Konkurrensverkets tillsyn med syfte att säkerställa en fungerande konkurrenstillsyn och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3497 av Per Schöldberg m.fl. (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska stärka konkurrenstillsynen utifrån Riksrevisionens rekommendationer samt återrapporera slutsatser och vidtagna åtgärder till riksdagen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3498 av Lars Hjälmered m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska säkerställa en fungerande konkurrenstillsyn utifrån Riksrevisionens rekommendationer samt återrapporera slutsatser och vidtagna åtgärder till riksdagen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3499 av Camilla Brodin m.fl. (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ge Konkurrensverket i uppdrag att ta fram åtgärdsplaner när det gäller Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3501 av Arman Teimouri m.fl. (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Konkurrensverket i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan när det gäller Riksrevisionens rekommendationer och tillkännager detta för regeringen.